

Konzervációbiológia és denevérvédelem Thaiföldön

Estók Péter – Cserkész Tamás

Conservation biology and bat protection in Thailand

Thailand is a 513,115 sqkm large country in South-East Asia. It has unique geographical position: there is more than 1800 kms between its northern and southern boundary, thus it covers 16 latitudinal degrees. This feature and the country's topography cause the variety of the climate and hereby the big diversity of the flora and fauna. There is a biographical dividing line through the isthmus of Kra between the northern part of indochinese origin, and the sundaic southern part of the country. There is an overlap area too, where a specific mixture of the living world exists.

There is a big system of nature conservation areas in Thailand, covering 13% of the country. The first areas dedicated to nature conservation were established in 1960 and the first national park was founded in 1961. Today Thailand has 79 national parks, 89 'nonhunting areas' and wildlife sanctuaries, and 35 forest reserves. Due to the country's long seacoast, there were 18 marine national parks founded to save the coastal, pelagic and the insular wildlife.

Thailand has nearly 100 bat species, from those, 27 microchiropteran species are represented on the Red List of the IUCN. Two species are endangered (EN) which means that they are facing a very high risk of extinction in the wild in the near future. These species are the *Craseonycteris thonglongyai* and the *Hipposideros turpis*. *Eptesicus dimissus* and *Rhinolophus paradoxolophus* belong to the Vulnerable (VU) category. It means that they are facing a high risk of extinction in the wild in the medium-term future. 20 species can be found in the Lower Risk category, in the Near Threatened (nt) subcategory. Three species represented in the Data Deficient (DD) category, which indicates that future research may result that they get into a category of threatened classification.

It is an important task to work out effective conservation programmes in the cases of all red listed species, and to carry on population biological and ecological studies in the cases of DD and Not Evaluated species to determine the exact conservation level. It is clear, that the categories concerning certain species must be revised from time to time because of the changing status of the species.

In the presentation the authors give an account of their own experiences and impressions about their visit in three Thai national parks (Sai Yok NP, Chaloe Ratanakosin NP and Khao Yai NP).

Thaiföld 513.115 km² nagyságú állam Délkelet-Ázsiában. Sajátos térbeli kiterjedésű, egymástól legtávolabb levő északi és déli pontja közötti távolság több mint 1800 km, így 16 szélességi fokot fog át észak-déli irányban. Ez a fekvés, valamint az ország domborzati viszonyai a klíma és ezáltal a növény- és állatvilág nagy változatosságát okozza. Thaiföld északi részének élővilága főleg indokínai, míg déli része szundaikus jellegű. A két terület közötti biogeográfiai értelemben vett választóvonal a Kra földszorosnál húzódik, az átfedésben lévő területeken pedig a különböző faunaelemek sajátos keveredése alakult ki. Thaiföldön jelenleg 79 nemzeti park létezik, többsége csak nemrégiben került megalakításra. Ezen kívül 89 vadászati tilalmi terület, illetve vadrezervátum és 35

erdőrezervátum található. Mivel jelentős nagyságú tengerparttal rendelkező országról van szó, így 18 tengeri nemzeti parkot hoztak létre a parti, nyílttengeri és a környező szigetek élővilágának védelme érdekében. Ezek a természetvédelmi területek az ország területének 13%-át adják, ami nemzetközi összehasonlításban igen előkelőnek számít. 1960-ban alakítottak ki először vadrezervátumokból álló rendszert, majd 1961-ben alapították meg első nemzeti parkjukat, a Khao Yai NP-ot. A parkok és rezervátumok többsége jól működtetett, de akad néhány, ahol a burjánzó turizmus fenyegeti a természetet. Az orvvadászat, az illegális fakitermelés és a növénytermesztés sok kárt tett a védett területekben, de 1990 óta a kormány sikerrel

tett kísérletet ezeknek a hatásolynak a mérséklésére.

Thaiföld 100 denevérfaja közül 27 microchiropterát tartanak nyilván az IUCN vörös listáján. Ezek közül két faj szerepel a veszélyeztetett kategóriában (EN) ami definíciója szerint a közeli jövőben a kihalás nagyon nagy kockázatával rendelkező fajokat foglalja magába. Ez a két faj a *Craseonycteris thonglongyai* és a *Hipposideros turpis*. Az *Eptesicus dimissus* és a *Rhinolophus paradoxolophus* szerepel a sebezhető kategóriában (VU), ami azt jelenti e két fajra vonatkoztatva, hogy a középtávú jövőben a kihalás kockázata magasnak tekinthető. 20 denevérfaj található az alacsonyabb kockázat (LR) kategóriában, annak is közeli fenyegetettség (nt) alcsoportjában. Három faj tartozik továbbá a hiányos adat (DD)

kategóriába, ami magában hordozza a lehetőséget, illetve valószínűsíti, hogy a jövőbeni kutatások indokoltá teszik valamelyik fenyegetettség státusz elnyerését.

Fontos konzervációbiológiai feladat a jövőre nézve, hogy a veszélyeztetett fajokra effektív védelmi stratégiákat dolgozzanak ki, a listán nem szereplő fajok, illetve a DD fajok esetében minél pontosabb és modernebb populációbiológiai és ökológiai vizsgálatokat végezzenek a védettségi fok megállapítására. Nyilvánvaló továbbá az is, hogy a kategóriák időnkénti revideálása is elengedhetetlen az adott fajok helyzetének változása miatt.

A szerzők az előadásban beszámolnak a 2000-ben meglátogatott három thai nemzeti parkkal (Sai Yok NP, Chaloe Ratanakosin NP és a Khao Yai NP) kapcsolatos tapasztalataikról és benyomásairól is.